

Sammanfattning

I Monitormätningarna summeras den registrerade delen av alkoholanskaffningen med den oregistrerade delen för att få en bild av den totala konsumtionen i landet. Den registrerade delen utgörs av alkohol som säljs genom registrerade försäljningskanaler i Sverige, det vill säga på Systembolaget, restauranger och i livsmedelsbutiker. Den oregistrerade delen består av alkohol som förs in i landet i samband med resor, hemtillverkning, köp av smugglad alkohol och köp via internet.

I den här rapporten redovisas uppgifter om anskaffning av alkohol i befolkningen för perioden 2001–2019, med betoning på den senaste tioårsperioden 2010–2019. Alla uppgifter avser, eller är baserade på, liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre.

Den totala alkoholkonsumtionen

- Den totala konsumtionen sjönk något under 2019 jämfört med 2018.
- Under 2019 uppgick den totala konsumtionen till i genomsnitt 8,67 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre. Det är 2 % lägre än under 2018.
- Under den senaste 10-årsperioden, mellan 2010 och 2019, har den totala konsumtionen minskat med 9 %.
- Under 2019 ökade Systembolagets försäljning och resandeförseln. Restaurangernas försäljning minskade däremot liksom köp av smugglad alkohol. Dessutom sjönk folkölsförsäljningen och hemtillverkningen. Köp på internet sjönk marginellt.
- Under 2019 stod den registrerade delen för 82,2 % av den totala konsumtionen och den oregistrerade delen för 17,8 %.

Den registrerade konsumtionens olika delar

- Den registrerade konsumtionen uppgick under 2019 till 7,13 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre. Det är, jämfört med 2018, en minskning med 1 %.
- Under den senaste 10-årsperioden har den registrerade delen av konsumtionen minskat med 3 %
- Systembolagets försäljning steg något under 2019 jämfört med 2018. Försäljningen var 5,82 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre under 2019. Det är en ökning med en halv procent jämfört med året innan. Under den senaste 10-årsperioden har Systembolagets försäljning ökat med knappt en halv procent.
- Restaurangkonsumtionen uppgick under 2019 till 0,90 liter, vilket är en minskning med 7 % jämfört med 2018. Under de senaste 10 åren är minskningen 5 %.
- Även folkölsförsäljningen sjönk under 2019, jämfört med 2018. Minskningen var 7 %, vilket är en del i en långsiktig trend. Under den senaste tioårsperioden är minskningen 37 %.

Den oregistrerade konsumtionens olika delar

- Den oregistrerade delen av konsumtionen uppgick under 2019 till 1,54 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre vilket, jämfört med 2018, är en minskning med 6 %.
- Minskningen beror på att köpen av smugglad alkohol och hemtillverkning sjönk.
- Köpen av smugglad alkohol uppgick till 0,28 liter under 2019. Det är, jämfört med 2018, en minskning med 30 %. Hemtillverkningen uppgick till 0,19 liter, vilket är en minskning med 17 %.
- Däremot ökade resandeförseln under 2019. Den uppgick till 0,97 liter, vilket är en ökning med 7 % jämfört med året innan.
- Köp via internet sjönk något, men förändringen är marginell i sammanhanget.
- Under den senaste tioårsperioden, det vill säga jämfört med 2010, har den oregistrerade delen av konsumtionen sjunkit med 27 %.

De olika källornas andelar av totalkonsumtionen

- De olika källornas andelar av den totala konsumtionen var under 2019 följande: Systembolaget 67,2 %, resandeförsel 11,2 %, restauranger 10,4 %, folköl 4,7 %, köp av smugglad alkohol 3,2 %, hemtillverkning 2,2 % och internet 1,2 %.
- De större förändringarna under 2019, jämfört med 2018, var Systembolagets ökade andel (+1,6 procentenheter) och resandeförselns ökning (+1,0) samt den lägre andelen köp av smugglad alkohol (-1,3).

Dominerande drycker per anskaffningskälla under 2019

- Försäljningen av vin stod för 53 % av Systembolagets försäljning och starkölet för 29 %.
- Sprit stod för 47 % av resandeförseln och starkölet för 29 %.
- Restaurangförsäljningen dominerades av starkölet som stod för 60 % av försäljningen, följt av vin med 28 %.
- Starkölet var störst när det gäller köp av smugglad alkohol med en andel på 57 %, följt av sprit med 31 %.
- Vin stod för störst andel av köpen via internet.
- Hemtillverkningen var relativt jämnt fördelat bland sprit, vin och starköl under 2019, med en viss övervikt för starkölet.

Dryckernas andelar av den totala konsumtionen

- Förändringarna av de olika dryckernas andelar av konsumtionen var små under 2019. Under 2019 stod vin för den största andelen av totalkonsumtionen med 42,8 %, följt av starköl med 31,9 %, sprit 18,8 %, folköl 4,7 % och cider (inklusive så kallad alkoholäsk) med 1,9 %.